KAINUUN hyvinvointialue

Lausunto

Asia: HE 86/2025 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Kainuun hyvinvointialue kannattaa esityksen tavoitteita ja pitää niitä perusteltuina. Hyvinvointialue on sitoutunut kehittämään valmiuksiaan osana kansallista kokonaisturvallisuutta.

Kainuun hyvinvointialue pitää tärkeänä, että sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakiin lisätään selkeät säännökset hyvinvointialueiden varautumisvelvoitteista sotilaallisen hyökkäyksen tai sen uhan varalta. Esityksen mukainen valtioneuvoston päätöksellä määriteltävä varautumisen taso mahdollistaa alueellisten erityispiirteiden huomioimisen. Kainuun erityispiirteenä ovat esimerkiksi pitkä itäraja ja harva-asutus. Puolustusvoimien varuskunnan ja rajavartioston sijoittuminen alueelle tulee huomioida.

Kainuun hyvinvointialue tukee esitystä, jonka mukaan yhteistyötä puolustusvoimien ja Naton kanssa kehitetään suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti. Alueella on jo olemassa valmiuksia ja kokemusta viranomaisyhteistyöstä, mutta esityksen mukainen koulutus- ja harjoittelutoiminnan lisääminen edellyttää lisäresursseja ja henkilöstön irrottamista operatiivisesta työstä.

Kainuun hyvinvointialue pitää tärkeänä, että kriittisten terveydenhuollon toimintojen suojaaminen ja siirrettävyys huomioidaan osana varautumista. Alueella on kuitenkin rajallisesti vaihtoehtoisia ja poikkeusolojen toimintaan soveltuvia toimitiloja, ja näin ollen investointitarpeet voivat olla merkittäviä. On välttämätöntä, että valtion rahoitus kattaa täysimääräisesti myös toimitilojen varustelun ja mahdolliset rakennushankkeet. Ensihoidon resurssien lisääminen tulee huomioida hyvinvointialueiden rahoituksessa.

Kainuun hyvinvointialue pitää ehdottoman tärkeänä, että kaikki esityksessä määritellyt uudet tehtävät rahoitetaan täysimääräisesti valtion erillisrahoituksella. Rahoituksen tulee olla ennakoitavaa ja pitkäjänteistä, jotta hyvinvointialue voi suunnitella ja toteuttaa tarvittavat investoinnit ja henkilöstöresurssien vahvistamisen. Rahoituksen tulee tulla ministeriöltä suoraan kohdennettuna muillekin kuin yliopistosairaalaa ylläpitäville hyvinvointialueille alueen erityispiirteet huomioiden.

Esityksen mukainen materiaalisen varautumisen tason määrittely STM:n ja puolustusvoimien yhteistyönä on kannatettava. Kainuun hyvinvointialue korostaa, että logistiikkaketjujen toimivuus ja varastoinnin kustannustehokkuus tulee turvata myös alueilla, joilla etäisyydet ovat pitkiä ja toimitusvarmuus voi kriisitilanteessa heikentyä.

Ehdotukset jatkovalmisteluun

- Valtioneuvoston päätöksenteon valmisteluun tulee sisällyttää alueellisten erityispiirteiden arviointi ja hyvinvointialueiden kuuleminen.

- Koulutus- ja harjoitustoiminnan suunnittelussa tulee huomioida alueelliset resurssit ja mahdollistaa valtakunnallinen koordinaatio.

- Materiaalisen varautumisen ohjeistuksen tulee olla selkeä ja perustua realistisiin uhkaskenaarioihin.

Sami Mäenpää
Kainuun hyvinvointialue